

éénige en waarachtige Kerke Gods". En als datzelfde classicaal beest zich opmaakt om de kerkegoederen van Hijaard van Christus' kerk aldaar gerechtelijk te rooven in de hoop, dat de schapen van Christus' kudde die goederen zullen nalopen om ze zoo weer te brengen „onder de macht der Organisatie en van hare „herders", dan roept Sikkels zijn broeders in den Heere diep bewogen de volgende woorden toe:

„Zult gij U in dien val laten lokken? Zóó vangt men muizen en ratten, — maar zal ook eene Gemeente van Christus zich zóó laten vangen?

Toen de hulsvrouw van Potifar Jozefs kleed aangreep, om Jozef in hare strikken te vangen, toen liet Jozef het kleed in hare hand en — Jozef vloot.

En gij, wat zult gij doen, als men Uw kleed, Uw gebouwen en goederen, neemt?

Die vraag is voor U van het hoogste gewicht.

Ik weet het, het is eene pijnlijke vraag voor U. Gij zijt zoo klein van kracht, om in de stoffelijke behoeften der Gemeente te voorzien. Doch, belijdt niet ieder, die den Heere vreest, met David: „De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken" (Psalm 23:1). Wie den goeden Herder volgt, zou het dien slechter gaan dan hem, die zich aan den verkeerden „herder" toevertrouwt?

Is dan onze verheerlijkte Koning en Zaligmaker minder rijk en machtig, dan zij, die U, zoo gij voor hen buigt, een paar huizen en wat geld zullen schenken?

Heeft de Heere niet alle harten in Zijne hand? En zal Hij niet naar Zijn Woord eeren, die Hem eeren?

Bovendien. Zoudt gij liever in een slechten weg de kerkegoederen willen bezitten, dan ze in een rechten weg te verliezen?

O, benijdt hen niet, die mogelijk spoedig in het bezit dier goederen zullen zijn. Er was eens een koning, die een wijngaard begeerde, welke hem niet toekwam. Door middel van een goddeloos proces kwam hij in het bezit van dien wijngaard, nadat de eigenaar, Naboth, eerst gesteentigd was. Als de koning, Ahab, nu naar hartelust in dien wijngaard zou gaan wandelen en hem zou genieten als zijn eigendom, zoo kwam tot hem het Woord des Heeren: „Hebt gij doodgeslagen en ook eene erfelijke bezitting ingenomen? Daarom, zoo zegt de Heere: „In plaats dat de honden Uw bloed lekken, ja het Uwe!" (1 Kon. 21). — Zoo zal God ook tegenkomen degenen, die onrechtmatig het goed der Gemeente van Christus, zij het ook door middel van de rechtbank, in bezit nemen. Ja, God zal hen tegenkomen in hun eigen geweten; Hij zal hen tegenkomen op hunnen levensweg; Hij zal hen tegenkomen in hunne doodsure!

Benijdt hen niet; — en hunkert er niet naar, om in den schat te deelen, die in den weg van 1 Kon. 21 verkregen wordt. De kerkegoederen te Hijaard zijn het eigendom der Gemeente van Christus, die met de Synodale Organisatie en hare machthebber niets meer te maken heeft. Wie met die schuldige machten gemeene zaak maken wil, om ook uit Naboths hof te kunnen plukken, die rekene er op, dat het oordeel ook over hem zal komen, als het bloed van Naboth door den Heere gewroken wordt!

Nee, beware de Heere er U voor, dat gij, in dit werk der ongerechtigheid zoudt deelen, opdat gij ook niet deelen moet in het loon, dat daaraan verbonden is.

Gij zult, Gemeente, Uwe Goederen terug ontvangen op des Heeren tijd. Belijft het Hem nu, U om Uwe zonden te laten berooven, — Hij zal Uwe beroovers met deze zelfde goederen kastijden, en U zal Hij, zoo gij Hem vreest, onderhouden uit Zijne hand, tot dat Hij goedvindt U het geroofde weder te geven: ja, zoo noodig, honderdvoud".²³⁾

Zoo doorworstelde Sikkels de crisis in den strijd van Christus' kerk tegen de met haar wezen strijdige en haar leven verwoestende machten. Heel zijn leven is hij er dankbaar voor gebleven, dat God hem tot deze taak en de daarin betoonde trouw verwaardigde.

Als hij er vele jaren later aan terug denkt ziet hij ook zijn strijd tegen de synodale hiërarchie in den lichtenden glans van Gods genade en het daarop alleen vertrouwen.

„O, het is goed, het is gelukkig, wanneer wij in den dienst des Heeren beslissen moeten, zonder op menschen te kunnen rekenen; de vleeschelijke arm moet weg, om waarlijk een dienstknecht of dienstmaagd des Heeren door het geloof te mogen zijn. Dat waren de heerlijke, de onvergetelijke uren van '34 en '86 voor wie toen verwaardigd werden, om door donkeren nacht omgeven, alleen met den Heere over te blijven als Jacob in Pniël en voor Gods kerk te kiezen in het geloof, zich vastklempende als ziende den Onzienlijke alleen. Onvergetelijke zalige stonde! Zij leerde aan wie op zijn God alleen moest leunen, de keuze voor altoos:

„'t Is beter, als we om redding wenschen, Te vluchten tot des Heeren macht, Dan dat men ooit vertrouw' op menschen, Of zelfs van prinszen hulp verwacht....."²⁴⁾

C. V.

²³⁾ Idem, p. 33/36.

²⁴⁾ Hollands Kerkblad, 2-10-1897, No. 448.

ERNST EN LACH

„de overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij (God) die in het openbaar tentoongesteld, en heeft door het kruis over hen getriumfeerd".

Coloss. 2:15.

Veel menschen lachen om den duivel — zonder hem ernstig te nemen. Hij lacht om hen, en hij is van deze lachers de laatste.

Andere menschen nemen den duivel o zoo ernstig, ze vinden hem vreeselijk gewichtig, doen over hun strijd tegen hem o zoo interessant. Lachen om den Satan? Ze zullen er nooit aan denken, hoe ongeestelijk dunkt hun zooiets. — Maar de Satan wederom van zijn kant, hij lacht ook om deze dwazen en onder dien hoonlach als instrument van een beleedigen God zullen zij eens ontwaken.

Een beleedigde God? Kan Hij beleedigd zijn, indien ge weigert den Satan uit te lachen? Ja gewis, want wie weigert om Satan te lachen, isoleert zich van God en weigert Zijn beeld te dragen, even goed als hij, die wel den lach, maar niet den ernst hem gunt. Gods beeld vertoonen, Zijn medewerker zijn, als kind met Hem spelen en met Hem zich verlustigen, dat beteekent: met Hem lachen en met Hem ernstig zijn. Want het een kan niet zijn zonder het ander. Ge zult niet scheiden wat God heeft samengevoegd.

Wat laatste gevaar bedreigde de Colossenzen. De leer die hen kwam verleiden (vergelijk onze overdenking van de vorige week) probeerde hun onder meer wijs te maken, dat een geestelijk menschenkind een diep ernstig gezicht moet zetten en een heel zorgelijken, smachtenden blik aankweeken, wanneer het ging over de „overheden en machten". Nu waren deze blijkbaar niet per se en zonder meer duivelen, tegen God door een historischen zondeval overstaande geesten. De gedachtenfeer, waarin deze leer zich kon ontplooiën en die ze hielp vormen, kenmerkte zich nu niet bepaald door een zoodanig markant onderscheid van „engelen" en „duivelen"; de latere gnostiek, waarvan hier voorloopters zich doen gelden, bewijst dat wel duidelijker. Ze deden daar dan ook aan „engelvereering". Ze keken gewichtig op tegen die „machten", daardoor was contact mogelijk met die hogere hemelwereld, die een mensch „zoeken" moet. Maar aan die machten was ook wel wat griezeligs. Er waren er blijkbaar ook, die die macht over een mensch uitoefenden op een minder hoopvolle manier, die den mensch aan de stof gekluisterd deden zijn; leerden de kinderen van deze vaders in later tijd niet dat een „laagste" geest zich met de „stof", o foel toch, verbonden had en zoo de wereld had geschapen? En wel is het hier nog niet zoover, dat men deze theorieën in Colosse kon aantreffen, maar de kiemen werden gezaaid. En gelijk het ach zoo interessant werd om de „engelen" te vereeren, zoo dierbaar werd het ook om voor dat ander soort overheden en machten te griezelen en te beven — ze hadden toch maar zoo'n kracht over een: aan het vleesch gebonden menschenziel en wee dus die ziel, wanneer ze niet naar het „hogere" zich weet op te worstelen. En dan ziet ge ze, striemend het „vleesch", „kastijdend" het lichaam. Ernst, ernst, ernst.

Maar nu God, Hij, zegt Paulus, lacht om die overheden en machten. En meer dan dat, God vraagt, dat gij met Hem mee ze uitlacht. Wie dat niet doet, heeft God niet gezien. Want wie uit Hem geboren is, lacht waar Hij reden geeft tot spot. En dat deed Hij overvloedig. Want Hij, de Vader van Jezus Christus, heeft die machthebbers uitgetogen, ontmaskerd, ontwapend, ja meer, ze in het openbaar tentoongesteld, ze publiek aan de kaak gesteld, ze gemaakt tot een algemeen voorwerp van belaching. „Ze", te weten die vroegere engelen, Hem ontrouw geworden, niet in

„De eerste en de laatste Bijbelhoofdstukken", I

Prof. dr G. C. van Niftrik zond ons een brief, die eigenlijk een verzoek aan ondergeteekende inhield om Marnix tot herroeping te bewegen. Om niet langer prof. v. Niftrik te laten wachten, — want we hebben wegens afwezigheid en paperassen-veelheid zijn epistel een poos laten liggen, waarvoor aan Marnix en hem ons excuus — besloten we, waar het verzoek in eerste linie ons zelf raakt, maar vast tot publicatie en tot het geven van eenige opmerkingen in antwoord. Want we kunnen niet doen wat collega v. N. van ons zelf vraagt:

Dit schreef prof. van Niftrik:

Amsterdam, 9 April 1949.

Hooggeachte Collega,

Hedenmorgen ontving ik „De Reformatie". Ik vermoedde, dat de toezending van dit blad wel zou betekenen, dat er iets over mij in stond. Dat bleek het geval te zijn. Mag ik mij tot U wenden om bezwaren in te brengen tegen de Groninger brief van Marnix in het nummer van vandaag? Ik neem aan, dat U niet wilt, dat er in Uw blad gelasterd wordt. Marnix geeft aan het slot van zijn brief een voorstelling van mijn

graad of rang van andere, betere, verschillend, maar door revolutie rechtstreeks tegenover de andere staande. Belachelijk heeft Hij hen gemaakt. Immers, in het uur, waarin zij alles schenen te winnen, moesten zij alles radicaal verliezen. Zij ontrukten God eerst een deel van Zijn hemelsche legerschaar, toen Zijn menschheid, en nu..... den eigen Zoon, die aan het kruis een prooi van zijn overweldigers, van zijn satans, scheen te zijn geworden. Doch juist in dat preciese oogenblik verloren zij alles en kreeg God Zijn bezit door volbrachte borgtocht terug. Want wel kregen ze Hem als prooi, maar louter omdat HIJ Hem aan hen overgaf tot betaling aan Zijn recht. Dus gaf Hij Hem aan zichzelf. Hij schonk in dat uur door de hel heen zichzelf den prijs.

En zoo werd het..... lach.

Maar zoo ook werd duidelijk, dat die lach opbloeiende uit..... den ernst.

Want er is niemand, die om dezen dwaas luider gelachen heeft dan de Almachtige God.

Maar niemand ook is er, die dezen tegenstander meer ernstig ooit genomen heeft dan deze zelfde Schepper des hemels en der aarde.

Want toen Hij triumfeerde in dat uur, deed Hij het door het kruis. Dat is, vrij vertaald: Hij lachte, dóór den ernst. Want het kruis wil zeggen: God had tot dat eigen oogenblik den Satan altijd hoogst ernstig genomen. Als Satan in den hemel kwam met een aanklacht tegen een der geloovigen, dan kon hij wijzen op Gods eigen wet en Hem herinneren aan de conclusie..... sterven zal hij, prooi zijn der hel. En God kon daar niets tegen in brengen, want Hij kan zichzelf niet verloochenen, en Hij is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig. Dan luisterde Hij heel precies. Maar dan perste ook alles in Hem naar het uur, waarop de Zoon in een volmaakt wettigen betalingsweg heel dat wettige bewijs van aanklacht vernietigen zou. En zie, roemt Paulus, dat is nu gebeurd (vers 14). Toen Christus aan het kruis genageld werd, werd in Hem daaraan gespijkerd het handschrift der wet, dat met zijn eeuwig aanklagende inzettingen, waarop de hellevorst zich steeds beroepen kon, tegen ons was, ten doode. Zoo was het, want God neemt den satan ernstig, omdat Hij zijn eigen wet ernstig neemt, ook al is het de vijand die er Hem op wijzen komt. Doch nu is dat weggedaan. Het bestaat niet meer. Nu staat daar geschreven: voldaan. En nu dus is de „verklager der broeders" geworpen uit den hemel om daar nooit meer met goed fatsoen en schijn-van-recht-oók-maar zich te kunnen vertoonen. Tot nog toe was die eigen wet van God zijn legitiem toegangsbewijs. Maar nu is die wet als aanklagtmateriaal weggespijkerd. En wel is nu die verklager geworpen op de aarde, en ontkeent hij daar tegen de achterblijvende geloovigen grooten toorn; en wee hem die dat niet ernstig neemt — hij is zóó weg (Efese 6) —, maar wee óók hem die nevens en door dien ernst niet om hem lachen leert, lachen met zijn God, want ook hij die niet lachen kan, is zóó weg.

En daarom, o mensch, scheid niet wat God heeft samengevoegd. Paulus zelf heeft het verstaan, hij kende den strijd tot bloedens toe tegen die geestelijke boosheden in de lucht. Maar zijn strijd was geestelijk, en dus ook vroolijk, hij kon lachen met den hemel. Zoo heeft het Luther gekend, die grappen kon maken over den duivel, maar grappen die vertolkten den grimmigen ernst, waarmee hij hem onderkende die het reformatiewerk wilde verstoren, en daarom den reformator wikkeld in het sluwste verleidingspel.

Een kerk, die in de laatste dagen leeft, gaat ten onder, als ze het een loslaat voor het ander, of de orde omkeert, waarin God u vreezen en juichen, strijden en spotten, lijden en lachen doet.

U.

H. J. S.

KERKELIJK LEVEN

standpunt, waarin ik mezelf niet kan herkennen.

Als Marnix mir nichts dir nichts zegt, dat ik de eerste en de laatste hoofdstukken uit de Bijbel wil hebben, dan lastert hij. Ik hoop onbewust.

Zie, ik vind polemiek bijna even prettig als U. Maar de polemiek moet eerlijk blijven. Ik hoop, dat U er aan mee wilt werken, dat in Uw blad de tegenstander eerlijk wordt beoordeeld. Ik koester niet de illusie, dat Marnix (wie dat ook moge zijn) het met mij eens zal worden. Maar hij kan minstens eerlijk zeggen wat ik wel en wat ik niet gezegd heb.

Ik heb in Utrecht voor de Prot. Chr. Werkgevers gesproken. Dat Marnix mij het paard van Troje acht in deze vesting, is zijn zaak.

Ik heb daar gezegd: de conservatieven kijken naar het verleden — oriënteren zich aan de schepping — menen die te kennen — en trekken ongebroken lijnen van de schepping naar het sociale en politieke handelen van het heden. De doorbraak kijkt naar de toekomst en trekt in chiliastische drift lijnen van uit hun blik op de toekomst — hun blik op de volgend — ongebroken lijnen naar het sociale en politieke terrein van het heden.

Het é
Ten e
gelijk.
Ten t
komst.

De be
len zal
daan na
niet te

In dá
scheppin
niet. D
de sche
deze in
normen
wij moe
en luist

Niet l
en teges
gewend

Het is
beweren
ping van
Bijbel.

Ik ho
zal wille
toezende
Gaarn

Tot zo
Wat z

1. Het
kunnen
door net
doen, als
boven)

lang gel
naar, eve
dat hij m
in de sc
hooging
vandaag
sche ulte
gegeven

terminol
ven acht
écht-gel
begrijp
omdat h
Noordma
Dogmatie
hij met
wilde ve
die tensl
niet wat
lemaal se
„netjes"

ú, en ik
op mij;
binnen
tueel „zw

2. Pro
dwaas".
Ik zie he
v. Niftrik
uitspraak
„veel
pers", en
praat"

afgeholpe
verbindin
zóó, als
van mij

— in Ne
ben ik n
als Berlo
dat hij n
heeren I
cratisch
gominées
(nummer

gansch C
kerk van
het een s
voor w é
met de
meene, t
van Nif

Marnix p
de vestie
zaak", z
en — C
hij, als t
uit. En

de heere
ken te k
telijke
vaardig
meer sch
beetje o
(zoolang
perfe
ter keuz
t u r u